

SÁROSPATAKI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZI GYŰJTEMÉNY

 Kedves Barátaim!
A forradalom után a tízéves börtön-büntetésből 1963-ban amnesztiával szabadultam, de az Állami Egyházügyi Hivataltól még tíz évig nem kaptam hozzájárulást lelkipásztori

szolgálatra. Háromévi fizikai munka után megengedték, hogy szüleim lakóhelyén, Sárospatakon gondozzam a plébánia könyvtárát és levéltárát, különös tekintettel az akkori templomi ásatásokra.

A 800 kötetes plébániai könyvtárát egyházmegyei fiókkönyvtárrá fejlesztettem. Elkezdtem ide összegyűjteni a plébánián kallódó régi könyveket és a liturgikus reform során a templomokból kikerült műtárgyakat. Így létrejött egy könyvtári, levéltári és múzeumi egység, amely 1969-ben egyházmegyei gyűjteményként a művelődési minisztériumtól működési engedélyt kapott.

1973-ban a főpásztorom kinevezett kőrómi plébánosnak. Itt, az egykori pálos fogadóban, valamint három, üresen álló zempléni plébánián el tudtam helyezni a gyarapodó, 20 000 kötet fölé nőtt könyvtári és műtárgyi anyagot. Kilenc ösnyomatványt, antikvákat, Vizsolyi Bibliát és RMK unikumokat is sikerült begyűjteni. Közben a Széchényi Könyvtár levelező tagozatán társadalomtudományi könyvtá-

rosi képesítést nyertem, az ELTE-n pedig művészet-történeti oklevelet szereztem.

1999-ben a Gyűjtemény a Sárospataki Egyházközségtől 99 évre megkapta az 1948-ban államosított katolikus elemi iskola épüle-

tét, amelyet 2007-ben a Szent Erzsébet ünnepségekre sikerült igényesen felújítani. Az emeletes, nyolc tantermes épület földszintjén 3000 kötetes szabad polcos olvasótermet rendeztünk be, a másikon Szent Erzsébet emlékkiállítást rendeztünk, a harmadikban pedig időszakos kiállításokra hívjuk meg évente 2-3 alkalommal a keresztyény ihletettségu kortárs képző- és iparművészeket.

1990-ben a Megújuló Egyházi Gyűjtemények pályázat keretében az emeleten a pataki plébánia restaurált antik könyvszekrény sorával igényes konferencia termet rendeztünk be, látványraktárt létesítettünk múzeumi és könyv-

tári anyaggal, valamint múzeumi irodát a zempléni kastélyokból származó bútorokkal. Az emeleti folyosón került elhelyezésre a két 18. századi jezsuita könyvszekrény és a golopi Vay kastélyból származó két könyvszekrény a pataki Windisch-Grätz könyvtár díszkötéses könyveivel. Itt van a restaurátor műhely és a kétágyas, fürdőszobás kutatószoba is.

A Gyűjtemény ad helyet a Sárospataki Árpád-házi Szent Erzsébet Történelmi

Társaságnak, melynek tagjai magyarra fordították és kiadták Szent Erzsébet életének legkorábbi forrásait, évente pünkösdi vasárnap történelmi kosztümös menetet szerveznek és karitatív tevékenységet folytatnak. Itt van a székhelye a Szent Erzsébet Út Alapítványnak, mely a kassai dóm alapítványával közös pályázat eredményeként útjelzésekkel és táblákkal ellátott gyalogos zarándok utat létesített Sárospatak és Kassa között, párhuzamosan a Wartburg-Marburg közötti zarándok úttal. Elkészült a zarándokok számára egy színes útikönyv is. Cél: az Európai Kulturális Utak szervezete keretében egy tíz országon átívelő Szent Erzsébet Ut, információs hálózat kiépítése.

Egy újabb közös pályázat eredményeként 2012 decemberére hárommegállós lift készül, pincei és szabad téri kőtár, illetve az egykori iskolaudvarból zarándok fogadó díszkert színpaddal, térburkolattal, rózsaaaggal, lugasokkal. Ennek keretében elkészül az olvasóterem új berendezése könyves polcokkal, kutató asztalokkal, korszerűsített világítással, számítógépes technikával.

2007-től 24 kiállítást rendeztünk, részben más helyszíneken, 17 előadást és 4

hangversenyt tartottunk. Állandóan részt veszünk a Szakrális Művészetek Hete és Kulturális Örökség Napok rendezvénysorozatain.

A Gyűjtemény épületét, a Szent Erzsébet Házat több szervezet használja összejövetelekre és előadásokra, így a Gaudium Musici női kama-

rakórus, a Chemin Neuf Ökumenikus Közösség, a Sárospataki Görög Katolikus Egyházközség, a Wass Albert Kör és a Magyarok Világszövetségének Sárospataki Tizede.

Pályázati pénzből az elmúlt évben egy számítógépet, két monitort, egy nyomtatót, egy scannert és két digitális fényképezőgépet tudtunk vásárolni.

A Gyűjteménynek és az Alapítványnak négy felsőfokú végzettségű főállású munkatárs van. További négy részmunkaidőben látja el a múzeumi és a templomi idegen vezetést.

Ez sokféle tevékenység szakmailag szükségszerűen hiányos és nehezen illeszthető be a Kulturális Intézmények Szakosított Rendszerébe, számunkra azonban egységet teremt a közös cél: az evangélium hirdetése a változó világban.

Kuklay Antal
Sárospataki Római Katolikus
Egyházi Gyűjtemény

ÚJDONSÁG		ÚJDONSÁG	
	Gáborjáni Szabó Botond (szerk.)		Skaliczki Judit
	Tanulmányok Kálvinról és magyarországi jelenlétéről		A rendszerváltás könyvtár- ügyétől a könyvtárügy rendszerváltásáig
	Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára		(Továbbképzés felsőfokon)
	Debrecen, 2011.		Könyvtári Intézet
			Budapest, 2011.